

Foundations of Halacha 17.5 - Making a Splash - Using Iruy

<p>1. <u>Gemara Pesachim 75b - 76a</u></p> <p>It was stated: If a hot [food] fell into a hot [beverage, or vice versa] - all agree it is forbidden. Cold into cold - all agree it is permitted. Hot into cold or cold into hot - Rav says: The upper one dominates, but Shmuel says: The lower one dominates.</p> <p>...A Baraita was taught in accordance with Shmuel: <i>Hot into hot - it is forbidden. So too cold placed into hot - is forbidden. ... {The original text of the end of the Baraita is emended by the Gemara} Rather, say: Hot into cold - one peels off the surface; cold into cold - one rinses it.</i></p>	<p><u>פסחים עה:ב - עו:א</u></p> <p>איתמר: חם לתוך חם - דברי הכל [עו:א] - אסור. צונן לתוך צונן - דברי הכל מותר. חם לתוך צונן, וצונן לתוך חם; רב אמר: עילאה גבר, ושמאל אמר: תתאה גבר. ...תניא כוותיה דשמאל: חם לתוך חם - אסור, וכן צונן שנתן לתוך חם - אסור. ... אלא אימא: חם לתוך צונן - קולף, צונן לתוך צונן - מדיח.</p>									
<table border="1"> <tr> <td data-bbox="120 611 526 699"></td> <td data-bbox="526 611 984 699" style="text-align: center;">Into Hot Liquid לתוך חם</td> <td data-bbox="984 611 1502 699" style="text-align: center;">Into Cold Liquid לתוך צונן</td> </tr> <tr> <td data-bbox="120 699 526 831" style="text-align: center;">Placing a Hot Solid חם</td> <td data-bbox="526 699 984 831" style="text-align: center;">אסור - May not be eaten.</td> <td data-bbox="984 699 1502 831" style="text-align: center;">קולף after קליפה - May be eaten</td> </tr> <tr> <td data-bbox="120 831 526 936" style="text-align: center;">Placing a Cold Solid צונן</td> <td data-bbox="526 831 984 936" style="text-align: center;">אסור - May not be eaten.</td> <td data-bbox="984 831 1502 936" style="text-align: center;">מדיח - May be eaten after rinsing</td> </tr> </table>		Into Hot Liquid לתוך חם	Into Cold Liquid לתוך צונן	Placing a Hot Solid חם	אסור - May not be eaten.	קולף after קליפה - May be eaten	Placing a Cold Solid צונן	אסור - May not be eaten.	מדיח - May be eaten after rinsing	<p><u>שבת מב:א - ב</u></p> <p>משנה. האילפס והקדרה שהעבירן מרותחין - לא יתן לתוכן תבלין, [מב:ב] אבל נותן הוא לתוך הקערה או לתוך התמחוי.</p> <p><u>תוספות מסכת שבת דף מב עמוד ב</u></p> <p>אבל נותן הוא לתוך הקערה כו' - מהכא ליכא למידק דעירוני ככלי שני מדקתני לא יתן לתוכה תבלין ולא אשמעינן רבותא אפילו שלא יערה על הקערה שתבלין בתוכה דאדרבה דוק מסיפא דקתני אבל נותן הוא לתוך הקערה ולא קתני מערה על הקערה שתבלין בתוכה... ונראה דעירוני לא הוי ככלי ראשון ולא ככלי שני אלא מבשל כדי קליפה דהא קי"ל כשמאל דאמר תתאה גבר דתניא כוותיה בכיצד צולין (פסחים עו.) ומ"מ מבשל כדי קליפה דאמר התם ... אלא אימא חם לתוך צונן קולף צונן לתוך צונן מדיח</p>
	Into Hot Liquid לתוך חם	Into Cold Liquid לתוך צונן								
Placing a Hot Solid חם	אסור - May not be eaten.	קולף after קליפה - May be eaten								
Placing a Cold Solid צונן	אסור - May not be eaten.	מדיח - May be eaten after rinsing								
<p>2. <u>Gemara Shabbat 42a-b</u></p> <p>Mishna. A seething frying pan or pot which one removed [from the fire] - one may not place into them herbs; however, he may place [herbs] into a plate or into a bowl.</p>	<p>3. <u>Tosefot Shabbat 42b</u></p> <p><i>however, he may place [herbs] into a plate...</i> - From here, it cannot be inferred that <i>Iruy</i> is equivalent to a <i>Kli Sheni</i> - [While one might infer this] from the fact that the Baraita states "<i>one may not place into them herbs</i>", and does not teach us a greater teaching, that one may not even pour [from the seething pot] onto a plate on which the herbs are - for one may deduce the opposite from the end of the Baraita, which states, "<i>however, he may place [herbs] into a plate or into a bowl.</i>" But did not teach that one may pour onto a plate on which the herbs are.</p> <p>...It appears that <i>Iruy</i> is equivalent neither to a <i>Kli Rishon</i>, nor to a <i>Kli Sheni</i>; rather, it cooks the outer shell. [This is based on the fact] that we hold like the opinion of Shmuel, who says <i>The lower one dominates</i>, for a Baraita was taught in accordance with his view. Nevertheless, [<i>Iruy</i>] cooks the outer shell, as [the Gemara emends] there, "<i>Rather, say: Hot into cold - one peels off the surface; cold into cold - one rinses it.</i>"</p>									

<p>4. <u>Shulchan Aruch OC 451:5</u></p> <p>Utensils which have been used with hot [food] - their method of being koshered is in keeping with their use. If they were used in a <i>Kli Rishon</i>, e.g. spoons which are used to stir a pot, they must be koshered in a <i>Kli Rishon</i>. If they were used in a <i>Kli Sheni</i>, they can be koshered in a <i>Kli Sheni</i>. A utensil whose use involved <i>Iruy</i> - that one pours [onto it] from a <i>Kli Rishon</i> - it is not sufficient to kosher it in a <i>Kli Sheni</i>; rather, it is necessary to perform <i>Iruy</i> on it from a <i>Kli Rishon</i>.</p>	<p>שו"ע אר"ח תנא סעיף ה</p> <p>כלים שנשתמש בהם בחמין, (לה) כפי תשמישן הכשרן. אם תשמישן בכלי ראשון, כגון כף (לו) שמגיסין בו בקדירה, צריך להכשירן בכלי ראשון; ואם (לז) יג תשמישן בכלי שני, (לח) הכשרן בכלי שני; וכלי (לט) שמשמשין בו בעירו שמערה מכלי ראשון, לא סגי ליה (מ) יד בהכשר דכלי שני <ט> אלא צריך (מא) לערות עליו מכלי ראשון.</p>
<p>5. <u>Shulchan Aruch OC 451:6</u></p> <p>[In determining the method of koshering for] any utensil, we go according to how it was mostly used. Therefore, dishes, even if they were occasionally used with a <i>Kli Rishon</i> on the fire, since they were mostly used with <i>Iruy</i>, that is how they must be koshered. <u>Rema</u> Some rule stringently to expunge dishes in a <i>Kli Rishon</i>, and so is the practice. So too anything concerning which there is a fear that it may have been used with a <i>Kli Rishon</i>, such as a spoon or a similar article.</p> <p>There are those who rule stringently to expunge all drinking vessels, even though they were [generally] used with cold, since occasionally, they are used for hot. So is the custom to expunge them. After the fact, it is sufficient for them [to be used on Pesach] if they were rinsed.</p> <p>[In the case of] large dishes which cannot be put inside a first utensil, one should put an incandesced stone on them and pour steaming hot water on them from a <i>Kli Rishon</i> - this is equivalent to [koshering in] a <i>Kli Rishon</i>. So too in all similar cases. One should pass the stone over the entire utensil, as then the entire utensil will be purged.</p>	<p>סעיף ו</p> <p>כל כלי הולכין בו אחר רוב תשמישו; הלכך קערות אע"פ יז שלפעמים משתמשין בהם בכלי ראשון על האש, (מה) כיון שרוב תשמישן הוא בעירו שמערה עליהן מכלי ראשון, (מו) כך הוא הכשרן. הגה: ויש מחמירין <יא> להגעיל הקערות בכלי ראשון (טור בשם אבי העזרי ומרדכי פ' כל שעה ותוספות סוף מסכת ע"א), (מז) וכן הוא המנהג. (מח) וכן בכל דבר שיש לחוש שמא נשתמש בו בכלי ראשון, כגון כפות וכדומה לזה (הגהות מיימוני פ"ה ואגור). ויש מחמירין להגעיל כל כלי שתיה אעפ"י שתשמישן בצונן, משום שלפעמים משתמשין בהם בחמין (רבינו ירוחם); וכן הוא המנהג להגעילן, ובדיעבד סגי להו (מט) בשטיפה. וקערות גדולות שלא יוכל להכניס תוך כלי ראשון, (נ) יתן עליהם יח אבן מלובן ויערה עליהם רותחין מכלי ראשון, (נא) והוי ככלי ראשון. (נב) וכן כל כיוצא בזה. <יב> ויעביר האבן (נג) על כל הכלי, שאז מגעיל כולו (מרדכי פ' כל שעה והגהות מיימוני פ"ה ואגור ואיסור והיתר הארוך כלל נ"ח).</p>

Supplemental Sources

בית יוסף אורח חיים סימן תנא אות ו (א), א (ב) ד"ה לכן כתב

ו (א), א (ב) לכן כתב אבי העזרי (סי' תסד עמ' 81) שצריך להכשיר כל הקערות בכלי ראשון לפי שפעמים כופין אותן לכו'. כן כתבו התוספות בסוף עבודה זרה (עד: סוד"ה דרש) דקערות צריך להגעילן בכלי ראשון משום דפעמים שתוחבין הקערות בתוך הכלי ראשון וכן כתב המרדכי בפרק כל שעה (סוס"י תקפה):

ומה שכתב רבינו לכן כתב אבי העזרי. קאי למה שכתב כפי תשמישן כך הכשרן וכיון שלפעמים משתמשין בקערות בכלי ראשון כך צריך להכשירן ואף על פי שרוב תשמישן בכלי שני חוששין למיעוט פעמים שמשמשין בהן בכלי ראשון וכמו שכתבו ההגהות בפרק ה' (הכ"ד אות ה) אבל הרי"ף כתב בפרק כל שעה (ח:): והני דאישתמש בכלי שני כגון קערות וכיוצא בהם כי שדי עלייהו רותחין בכלי שני שפיר דמי וכך הם דברי הרמב"ם בפרק ה' (שם) וטעמא משום דבכל כלי הולכים בו אחר רוב תשמישו וכמו שכתב הרי"ן בפרק כל שעה (שם דיבור ראשון) והרשב"א בתשובה (ח"א סי' שעב ותתיז, ח"ג סי' רעט) וכיון דהני קערות רוב תשמישן על ידי עירו הכי נמי מגעיל להו בעירו ולא חיישינן לפעמים שמשמש בהן בכלי ראשון: